

Informace k výskytu vší ve školách

Aktualizováno: 20. 4. 2017 12:43 | [Vytisknout](#) | Zobrazení: 5203

Informace k výskytu vší ve školách

VEŠ DĚTSKÁ

Obecná charakteristika

Veš dětská je parazitický hmyz, který může žít pouze ve vlasech lidí bez rozdílu věku, nejčastěji se však vyskytuje u dětí. Nedospělé i dospělé vši se živí sáním krve. Nepříjemné svědivé pocity vši vyvolávají při pohybu ve vlasech, zejména když napadený člověk ulehne na lůžko. Samičky vši dětské připevňují vajíčka, zvaná hnidy, na vlasy těsně u pokožky. Za celý svůj život, který trvá 3 – 5 týdnů, naklade jedna samička 50 až 150 hnid. Za 7 – 9 dní se z nich líhnou larvy (odborně nazývané nymfy), jež rychle rostou, 3krát se svlékají a za 17 až 25 dní jsou z nich dospělé vši, schopné dalšího rozmnožování. Jestliže včas nepodnikneme potřebná opatření, jsou vlasy v krátké době plné vší a hnid.

Veš dětská nelétá ani neskáče – k přenosu dochází těsným kontaktem s napadenými osobami, při půjčování nebo používání společných pokrývek hlavy, hřebenu apod. Nejsnáze se veš přenáší mezi sourozenci a rodinnými příslušníky, mezi dětmi ve škole nebo při jejich společné letní nebo zimní rekreaci apod.

Doporučení pro rodiče

Podle § 31 odst. 1, písm. a) zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, v platném znění, je rodič (zákonný zástupce) povinen pečovat o zdraví nezletilého dítěte. Je tedy i povinen sledovat výskyt vší a při zaznamenaném výskytu vší je rovněž povinen zajistit neodkladně léčbu tj. odvšivení dítěte. K odvšivování může použít pouze k tomu účelu určené přípravky či prostředky a musí dodržet jejich návod k použití. **Odvšivovací přípravky je možno aplikovat pouze při zjištěném výskytu živých vší.** Preventivní aplikace jakýchkoliv přípravků proti vším nemá smysl, protože po umytí vlasů účinek všech odvšivovacích přípravků mizí. Opakovaná preventivní aplikace odvšivovacích přípravků představuje zbytečné a neúměrné zatěžování dětského organismu. **Zavšivení dítěte lze prokázat nebo vyloučit pouze vyčesáváním vší pomocí speciálního hřebínku tzv. „všiváčku“** (běžně k dostání v drogeriích a zdravotnických potřebách). Vyčesávání vší se má provádět od kořínků vlasů alespoň 5 minut z celého povrchu vlasaté části hlavy. Vyčesávání vší je vhodné provádět nad světlou podložkou, popř. nad umyvadlem, bílým prostěradlem či vanou, na které jsou vyčesané vši dobře viditelné. **Pravidelné vyčesávání vlasů všiváčky představuje jedinou možnost účinné prevence před šířením vší.** Opakovaným a důkladným vyčesáváním vší všiváčkem (alespoň každý třetí den) lze docílit úplného vymizení vší i bez aplikace odvšivovacích přípravků. (U některých typů delších vlasů je však vyčesání všech vší technicky neproveditelné.) Rovněž ostříhání vlasů na méně než 0,8 cm je další osvědčená metoda jak zamezit výskytu vší. Obecně platí, že **po aplikaci jakéhokoliv přípravku proti vším dle návodu nebo po důkladném vyčesání vší „všiváčkem“, je možno považovat dítě za neinfekční a zařazovat ho do dětského kolektivu.**

Problematika od všivování dětí

V roce 2003 byla zaznamenána rezistence vši dětské na tehdy jediný volně dostupný léčivý přípravek a vývoj nového účinného léčivého přípravku proti vším se bohužel opozdil. Z tohoto důvodu se veš dětská v ČR značně rozšířila a následně vzrostla poptávka po od všivovacích přípravcích. Na trhu se proto objevilo mnoho nových přípravků, které se začaly v lékárnách prodávat jako přípravky proti vším. Většinou se ale nejedná o léčivé přípravky či prostředky s ověřovanou účinností, ale o kosmetické prostředky s tzv. vedlejším antiparazitárním účinkem. Účinnost těchto kosmetických prostředků nemůže být ani ověřována, protože dle zákonných ustanovení přípravky uváděné na trh jako kosmetické prostředky nesmí obsahovat účinné látky na hubení vši a nesmí být prodávány za účelem léčby infekčních onemocnění tj. ani k léčbě pedikulózy (zavšivení). **Kosmetické prostředky** jsou proto prodávány pouze jako podpůrné přípravky zlepšující kvalitu pokožky či vlasů při výskytu či hubení vši jinými způsoby. **Jejich používání za účelem léčby pedikulózy není proto možno v žádném případě oficiálně doporučit.** Účinnost přípravků uváděných na trh jako zdravotnické prostředky neboli pomůcky je založena na mechanickém či fyzikálním způsobu léčby, u které je nepravděpodobný vznik rezistence jako u léčivých přípravků založených na chemickém způsobu léčby. V podstatě všechny dostupné prostředky, které nejsou registrovány jako léčivé přípravky, více nebo méně usnadňují hubení vši vyčesáváním, např. tím, že vši na určitou dobu paralyzují či usnadní pročešávání vlasů. Proto je třeba při koupi každého přípravku proti vším věnovat zvýšenou pozornost deklarovanému účelu a návodu k jeho použití. **Přípravek, který by usmrcoval hnidy (vajička vši přilepená k vlasům) v současnosti na trhu není.** Na rozdíl od dříve používaných od všivovacích přípravků nové přípravky obsahují účinné látky, které z důvodu ochrany zdraví dětí nepronikají do tkání a proto ani neusmrcují zárodky vši ukryté v hnidách. Ošetření je proto nutné vždy opakovat, aby se usmrtily i vši vylíhly z hnid, které přežily první ošetření. Nové vši se z nakladených hnid líhnou do devíti dnů, proto se druhá aplikace od všivovacích přípravků provádí kolem desátého dne po prvním ošetření. Několik dnů po druhém od všivení je dále nutné provést kontrolu účinnosti od všivení vyčesáváním vši z vlasů. Pokud při této kontrole budou vyčesány živé vši, použitý neúčinný přípravek nemá smysl dále aplikovat. Je nutné aplikovat jiný od všivovací přípravek dle návodu nebo s dítětem navštívit lékaře. Při hubení vši vyčesáváním, je nutné důkladně vyčesávat vši dokud se vyskytují, minimálně však ještě dva týdny po nález poslední dospělé vši. **Hnidy z vlasů nedokáže odstranit žádný přípravek ani hřeben.** Jediný způsob jak odstranit hnidy z vlasů je stahovat je po vlasu jednotlivě nehty. Údajně to jde lépe z vlasů navlhčených zředěným octem, popř. s pomocí některého kosmetického přípravku. Hnidy samičky vši přilepují jednotlivě ke kořínkům vlasů. Poté se hnidy vzdalují od pokožky podle toho jak vlas roste tj. cca 0,5 mm za den. Hnidy vzdálené od pokožky hlavy více než 5 mm jsou tedy již prázdné nebo mrtvé. Tyto hnidy dále postupně odrůstají s vlasem dokud nejsou odštířeny spolu s částí vlasu, na které jsou nalepeny. **Přetrvávající výskyt hnid u již ošetřeného dítěte nelze považovat za opakované zavšivení.** Pouze spatření živých pohybujících se vši ve vlasech nebo jejich vyčesání všiváčkem je důkazem pokračujícího nebo opakovaného zavšivení a důvodem k aplikaci od všivovacího přípravku. Opakující se výskyt vši u dětí bohužel někteří rodiče zkoušejí řešit i různými nedovolenými způsoby. Proto na závěr upozorňujeme, že použití petroleje proti vším (případně jiných hořlavých látek) je naprosto nevhodné. Petrolej je jednou z frakcí destilace ropy, nemá proto standardní chemické složení a někdy obsahuje značně škodlivé látky s leptavými účinky, mohlo by tak dojít k poleptání pokožky hlavy u dětí.

Kategorie: [HDM](#) / [Aktuality a zprávy z regionu](#)